

Vuoden 2020 tiedeartikkeli valaisee oppimista palvelualan luottamustehtävissä

Työelämäutkija Ville Kainulainen avaa tutkimuksellaan monipuolisen näkymän vähän tutkittuihin ammattiyhdistystoimijoiden elämäntapoihin ja työurisiin.

”AMMATTIYHDISTYSLIIKE ON mitä moninaisimpien alojen ja työntekijöiden kenttä. Yhteiskuntaluokan ohella on tärkeää huomioida muutkin erot, kuten sukupuoli”, Kainulainen sanoo.

Hänen vertaisarvioitu tutkimuksensa ”Palvelutyöntekijästä ammattiyhdistysaktiiviksi” palkittiin *Aikuiskasvatuksen* Vuoden 2020 tiedeartikkelina. Työelämäutkija haluaa avartaa kuvaa ammattiyhdistysliikkeestä nostamalla aiempaa vahvemmin esille naisvaltaiset matalapalkka-alat ja niillä työskentelevien ammattiyhdistysaktiivien arjen.

Vuoden tiedeartikkelin valitsee *Aikuiskasvatuksen* toimituskunta, joka koostuu tieteenalan ja tiedejulkaisemisen asiantuntijoista. ”Palvelutyöntekijästä ammattiyhdistysaktiiviksi” on raadin mukaan tärkeä, laadukas ja kiinnostava empiirinen tutkimus vähän tutkitulta kentältä, joka kuitenkin koskettaa kaikkia työelämässä toimivia.

”Ville Kainulainen tarkastelee luottamusmiesten urakerrontaa ja urien rakentumista subjektiivisen

Helsingkiläisen Ville Kainulaisen palkintoseremonia suoritettiin poikkeusaikana poikkeuksellisesti ulkosalla, kodin läheisyydessä.

TUTKIJAN VASTUU EDELLYTTÄÄ PYRKIMYSTÄ TUNNISTAA YHTEISKUNNALLISTEN ILMIÖIDEN MONIULOTTEISUUS.

urakäsityksen näkökulmasta. Hän kysyy, miten sukupuoli merkityksellistyy luottamusmiesten näkökulmissa uriin”, perusteluissa todetaan.

TUTKIJA TOIVOO PÄÄTÖKSILTÄ TUTKIMUSPOHJAA

Aikuiskasvatus käsittelee aikuisten oppimisen ja aikuiseksi kasvamisen teemoja työelämästä kansalaisyhteiskunnan rakenteisiin ja koulutuspolitiikkaan. Kainulainen pitää ammattiyhdistystä kiintoisana aikuiskasvatuksellisenä toimijana.

”Sen koulutukseen osallistuu usein myös sellaisia työntekijöitä, joilla ei välttämättä ole paljoa kokemusta niin sanotuista perinteisistä koulutuspoliista. Ammattiyhdistyksen järjestämässä koulutuksessa oppiminen on vahvasti sidoksissa käytännön toimintavaatimuksiin.”

Tutkijan vastuuseen kuuluu hänen mukaansa vaikuttaa siihen, että yhteiskunnallinen keskustelu ja esimerkiksi työelämän kehittäminen perustuvat tutkimustietoon.

”Vastuu edellyttää pyrkimystä tunnistaa yhteiskunnallisten ilmiöiden moniulotteisuutta”, filosofian tohtori Kainulainen huomauttaa.

Vuoden 2020 tiedeartikkelin palkinto myönnettiin helmikuussa Aikuiskasvatuksen Tutkimusseuran (ATS) vuosikokouksessa. Tunnustus on myönnetty vuodesta 2003 lähtien.

Ville Kainulainen: ”Palvelutyöntekijästä ammattiyhdistysaktiiviksi – Luottamusmiesten urakerronta matalapalkkaisella yksityisellä palvelusektorilla”. *Aikuiskasvatus* 1/2020. <https://doi.org/10.33336/aik.91044>

Raadin perustelut

Ammattiyhdistysaktiivien elämäntulkuihin ja uriin fokuoiva tiedeartikkeli on kiinnostava ja tärkeä tutkimus. Se tuottaa vakuuttavaa ja uutta empiiristä tietoa aikaisemmin vain vähän tutkitusta aiheesta.

Artikkeli avaa tuoreesti vähäisten koulutusvaatimusten matalapalkkaisilla palveluilla työskentelevien luottamusmiesten tehtäviä ja sitä, millaista ammatillista kasvua ne mahdollistavat.

Kainulainen tarkastelee luottamusmiesten urien rakentumista subjektiivisen urakäsityksen näkökulmasta. Hän kysyy lisäksi, miten sukupuoli merkityksellistyy luottamusmiesten urakerronnassa.

Tutkimus on tieteellisesti laadukas. Sen etnografiseen otteeseen perustuva lähestymistapa on itsessään harvinainen ja arvokas tulkulma aikuiskasvatuksen kentän tutkimuksessa. Kainulainen rakentaa johdonmukaista empiiristä otetta, jolla hän onnistuu saamaan haltuun moninaisen aineiston uskottavasti.

Analyysin monimuotoiset tulokset muodostavat hyvän kokonaisuuden. Aineiston rikkaus nostetaan hyvin näkyville ja tulosten raportoinnissa näkyy tutkija-käsityöläisen ote etnografisen ja kerronnallisen tutkimuksen hengessä.

Selkeää ja kiinnostavasti kirjoitettua artikkelia on ilo lukea. Se pitää lukijanotteessaan alusta loppuun.